

Мәсетле

тормошо

Йома,
20 октябрь, 2023 йыл
№42 (10749)

12+

БАШКОРТОСТАН РЕСПУБЛИКАҢЫ МӘСЕТЛЕ РАЙОНЫНЫҢ ИЖТИМАФИ-СӘЙӘСИ ҒӘЗИТЕ ♦ 1931 йылдың 10 мартынан сыға

КРӘҢТИӘН ЭШТӘРЕ

Фермерлык эше куркытмай

Рәлиф Мофазалов үз эшен башлап, крәҗтиән (фермер) хужалығы асқанға аз ғына вақыт үткән, әммә уның хужалыкта тәҗрибәһе юк тип әйтеү хата булып ине.

Ул оҙак йылдар водитель булып эшләй, күпселек вақытын "Башавто-транс" предприятиеһында хеҙмәт итә. Һуңынан кустыһы менән бергә фермер хужалығын асырға қарар қыла.

2016 йылда бизнес-план төзөй, уның нигеҙендә яңы эш башлаған фермерҙарҙы субсидиялау программаһында қатнаша. Башланғыс капитал сифатында 59000 һум ала. Яңы Мәслим ауылында урынлашқан хужалығы һыйыр малы үрсетеүгә һәм һөт етеште-реүгә йүнәтелгән.

— Бөгөн минең крәҗтиән (фермер) хужалығымда 46 баш әре мал бар, шу-

ларҙың 34-е һауын һыйырҙары, — ти Рәлиф Мофазалов. — Йылдан-йыл мал һанын бер аз арттырабыз. Мал-дарҙы тоторға ферма бар. Шунда уҡ, куртымға алынған биләмәлә, оҫтахана, техника урынлашқан.

Шуны билдәләп үтергә кәрәк, "Яңы эш башлаған фермер" программаһында қатнашыу хужалыҡ эшмәкәрлегендә яҡшы этәргес булып тора. Уның ярҙамында ул мал азығы әҙерләгәндә кәрәкле роторлы сапҡыс ала. 160 гектар ер участкаһында йыл һайын бесән сабыла, үткән йылдарҙа ерҙе эшкәрткәндәр, һоло сәскәндәр. Фермерҙың комбайны юҡ, шуға уңышты урып-йыйыу менән проблемалар тыуа.

Быйыл да, элекке кеүек, фермер малдар өсөн етерлек азыҡ әҙерләгән: 54 тонна мал азығы, арпа һәм һоло, 200 тонна самаһы бесән һәм һалам.

Төп килем сығанағы, әлбиттә, — һөт. Уны һатыу өсөн Рәлиф Мофазалов "Урарту" кооперативы менән килешеү төзөгән. Бер йылда 95 тоннаға яҡын һөт тапшырған.

Рәлиф Мәүлиғулла улы эштәрҙе бер үҙе генә башкармай, уның тоғро ярҙамсылары — улдары Рәнис һәм Ринат, шулай уҡ Яңы Мәслим ауылында йәшәгән кустыһы Ридан Мофазалов. Улар малдарҙы қарай, яландә көтә, йәй көнө мал азығы әҙерләй.

Фермер һаҡлы ялға китергә, хужалығын улы Рәнискә тапшырырға ниәтләй. Ә ул, үз сиратында, хужалықты яйлап арттырырға йыйына.

— Быйыл, корокок сәбәпле, ауыр будды, — ти ул. — Әммә без күңел төшөнкөлөгөнә бирелмәйбез. Сөнки тырышып һәм яҡшы эшләһәң, һөҙөмтә оҙаҡ көттөрмәй.

Нурания ӘБДРӘХИМОВА.

Яңылыктар. Вақиғалар. Факттар

ПРИЗЫВ-2023

Дыуан, Мәсетле һәм Салауат райондарының хәрби комиссариаты, Башҡортостан Республикаһы Хәрби комиссариаты күрһәтмәһенә ярашлы, 2023 йылда көзгә хәрби хеҙмәткә саҡырыу кампанияһы оҫоронда эшләгән Ҡызыу линия телефон һандары тураһында хәбәр итә:

Башҡортостан Республикаһы буйынса хәрби комиссариат — йәмәғәт қабул итеү бүлмәһе (консультация-хокук пункты): 8 (347) 228-02-92, эш көндәрәндә сәғәт 9.00-дән 19.00-гә тиклем, ял көндәрәндә сәғәт 10.00-дән 17.00-гә тиклем.

Өфө гарнизонының хәрби прокуратураһы — 8 (347) 250-05-10, эш көндәрәндә сәғәт 9.00-дән 18.00-гә тиклем.

Өфө гарнизоны хәрби суды — 8 (347) 259-14-83, эш көндәрәндә сәғәт 9.00-дән 18.00-гә тиклем.

Тиз арала психологик ярҙам күрһәтеү — 8 (800) 70-00-183, тәүлек әйләнәһенә.

"АТАЙ КАҺАРМАНЛЫҒЫ" НАГРАДАҢЫ НОМИНАНТТАРЫ

Әжекәй ауылынан **Марс Әхйәмов** һәм Һабанактан **Айнур Зәбихуллин** Башҡортостан Республикаһының Йәмәғәт палатаһы ойошторған IV "Атай қаһарманлығы" конкурсы номинанттары будды.

16 октябрьҙә Мәсетле районы хаки-миәтендәгә оператив кәңәшмәлә уларға йәмәғәт наградаһы дипломадарын тапшырҙылар.

Билдәләп үтергә кәрәк, награда менән сәләмәт тормош алып барған, гаилә киммәттәрен, традицияларын һаҡлау һәм тергеҙеү өсөн шарттар тыуҙырған, йәмғиәттә әхлақи мөһитте яҡшыртыуға өлөш индергән, муниципаль берәмектең һәм Башҡортостан Республикаһының йәмәғәт тормошонда өҙүм қатнашқан атайҙар бүләкләнә.

ХӘРБИ-ПАТРИОТИК ТӘРБИӘ

Яңы китап әҙерләнә

Әлегә вақытта "Мәсетле районы яугир-интернационалистары" китабын, өстәмәләр һәм үзгәрештәр индереп, яңынан бастырыу өсөн мәғлүмәт йыйыу эше башланды.

Китап 2014 йылда нәшер ителгән һәм Мәсетле районынан 1979 — 1989 йылдарҙа Афғанстанда интернациональ бурыстарын үтәгән яқташтарыбызға арналған. Тәүге китап Оло Ыктамаҡ ауылынан Владимир Крючковтың финансы ярҙамы менән басылып сықты. Унда 72 яугир-интернационалистың исеме, биографияһы, хәтирәләре, хәрби бә-

релештәр тураһында белешмә материалдар һәм архив фотоалары урынлаштырылған.

Хәҙер меценат китапты яңынан бастырыу инициативаһы менән сығыш яһай. Мәсетле районынан Афғанстанға хеҙмәткә йөзгән ашыу кеше китеүе билдәле. Безҙең бурыс — улар хақында мөмкин тиклем тулы мәғлүмәт йыйыу.

Барлык халыҡтан яугирҙарҙың тыуған урыны хақында, башка автобиографик мәғлүмәт, һуғыш оҫоро фотоһүрәттәрен, хаттарын, хәтирәләрен йыйыуға ярҙам итеүҙәрен һорайбыз.

Мәғлүмәтте axkamova.ru@mail.ru электрон почтаһына ебәреүгә кәрәк. Белешмәләр өсөн телефон: 8 (34770) 2-01-43, 2-02-92. Шулай уҡ йәшәү урыны буйынса ауыл советына мөрәжәғәт итергә мөмкин.

Китап өстәмәләр һәм үзгәрештәр менән 2024 йылдың февраленә, Афғанстандан совет ғәскәрҙәрен сығарыуҙың 35 йылына, нәшер ителергә тейеш.

Нәзирә ӘХКӘМОВА,
райондың тарих һәм тыуған якты өйрәнәү музейы директоры.

УРЫНДАҒЫ ҮЗИДАРА

Баһа бирегеҙ

Хөрмәтле мәсетлеләр! Һеҙ Мәсетле районы хакимиәте эшмәкәрлегенең һөҙөмтәлеген баһалау буйынса һорау алыуға қатнаша алаһығыҙ.

Интернет-һорау алыу "Башҡортостан Республикаһы тауышы" порталында муниципаль берәмектәрҙең рәсми сайттарын файҙаланып үткәрелә. Порталда теркәлгән һәр кем тауыш бирә ала. Бының өсөн интернет-ка тоташтырылған компьютер йәһиә мобиль қоролма кәрәк.

Һорау алыуға қатнашыу өсөн ошо QR-кодты сканерлағыҙ:

Башкортостанская
информационная
компания

Бөгөн республикала

мәһим • кызыклы • файзалы

Радий Хәбировтың бишйыллыгының төп йомфактары

Биш йыл элек, 2018 йылдың октябрендә, Радий Хәбиров Башкортостан Башлығы булды. Төбәк етәксеһе эш башлауының тәүге айында ук бер нисә тапкыр республика халкының үз мөмкинлектәрен баһалап бөтмәүе һәм бергәләп тағы ла якшырак һөҙөмтәләргә өлгәшеп булуы тураһында әйтте. Шул вақыттан алып бөгөнгәсә ниндәй башланғыстар тормошка ашырылды? Без 30-ҙан ашыу яңылыҡты тупла-нык.

МӘКТӘПТӘРҘЕ РЕМОНТЛАУҘА 8,6 МИЛЛИАРД ҺУМ

Тарихта тәүге тапкыр мәктәптәрҙе ремонтлауға миллиондарса түгел, ә миллиардтарса һум бүленә. Һуңғы ике йылда Башкортостанда 37,6 мең балаға иҫәпләнгән 140 мәктәп бинаһы ремонтланған, был маҡсатҡа 8,6 миллиард һум бүленгән. Бығаса мәктәптәрҙе ремонтлауға йылына 600 миллион һум йүнәлтелә ине, был 40-50 бинаның иң проблемалы урындарын өлөшләтә ремонтлауға етеп торҙо. 30 йыл эсендә тәүге тапкыр колледждарға капитал ремонт яһала башланы: ике йыл рәтән ошо маҡсатта 500-әр миллион һум бүленә.

ТАЛАНТЛЫ УҚЫТЫУСЫЛАРҘА ҺӘМ УҚЫУСЫЛАРҘА АКСА БИРӘЛӘР

Башкортостанда тәүге тапкыр һәләтле уҡытыусылар һәм уҡыусылар өсөн гранттар булдырылды. Ауыл ерендә эшләгән йәш уҡытыусылар — 690 мең, иң яҡшы балалар баҡсалары педагогтары — 575 мең һум премия, колледждың һәләтле студенттары 5000 һум стипендия ала. Бөтә Рәсәй олимпиадалары һәм конкурстарында еңеү яулаган уҡыусылар, шулай ук уларҙы әҙерләгән педагогтар 100 мең һумға тиклем аксалата бүлөк ала, ә БДИ-ны 100 балға тапшырған һәм Башкорт-

"Был йылдар минең тормошомда иң бәхетһеһе, сөнки республика өсөн еңел булмаған ошо вақытта мин халҡым менән бергә булдым. Үземдә бөтә көсөмдә һәм энергиямды тыуған Башкортостанымды Рәсәйҙең алдыңғы, ныҡлы һәм сәскә атыусы төбәктәренең береһе итеү өсөн һалдым".

Радий Хәбиров үзенең бишйыллыгының һөҙөмтәләре тураһында.

остан вуздарында уҡырға ингән сығарылыш уҡыусылары бер тапкыр бирелә торған 150 мең һум күләмдә премия ала.

ПЕНСИОНЕРҘАР БУШЛАЙ СӘЙӘХӘТ ИТӘ

Ил күләмдә үзенсәлекле һаналған "Башкортостанда озон ғүмер. Туризм" проекты булдырылды. Ул өлкән быуын вәкилдәренә (55+) Башкортостандың матур урындары буйлап бушлай сәйәхәт итеү мөмкинлеген бирҙе. Унда 30 мең кеше катнашты ла инде. 2023 йылда уның географияһы Беларусь менән Абхазияға киңәйтелде.

ҒАЛИМДАРҘА – ФАТИР

Фәнгә акса бүлә башланылар! 2022 йылдан йәш ғалимдар һәм уҡытыусылар торлаҡ шарттарын яҡшыртууға һәм илдең төп университеттарында бушлай стажировка үтеүгә миллион һум күләмдә гранттар ала.

АУЫЛ ТРЕНЕРҘАРЫНА – БЕР МИЛЛИОН ҺУМ

Ауылда ла спорт секциялары эшләһен өсөн 2020 йылда "Ауыл тренеры" проекты старт алды. Ауылға күсеп килгән белгестәр берешәр миллион һум ала.

РЕКОРДЛЫ УҢЫШ

2022 йылда аграрийҙар Һуңғы 30 йылда булмаған рекордлы иген культуралары уңышы йыйып алды — 5 миллион тоннанан ашыу. Был җазаһы — фермерҙарға ярҙам итеү һәм ташландыҡ ерҙәрҙе әйләнешкә кире кайтарыу буйынса зур эш һөҙөмтәһе.

БАКСАСЫЛАР МӘНФӘҘӘТЕНӘ АКСА

Һуңғы 50 йылда тәүге тапкыр республика баҡсасылар проблемаларын хәл итә башланы. Баҡсасылыҡ ширкәттәренә юлдар һалына, электр һәм һыу мәсьәләләре хәл ителә. Иң яҡшы ширкәттәр төҙөкләндерүгә гранттар ала.

БУШЛАЙ ҺӨТ

2019 йылда совет заманынан алып тәүге тапкыр "Һөт кухняһы" эшләй башланы. Ул мохтаж граждандарҙы һәм буласаҡ өсөләрҙе бушлай һөт ризыктары һәм коро һөт катнашмалары менән тәьмин итә.

ЯНҘЫН ТУРАҘЫНДА ИСКӘРТЕҘСЕ БУШЛАЙ КОРАМАЛДАР

Кешеләр ғүмерен һаҡлау өсөн янғын тураһында иҫкәртеүсе корамалдар бушлай таратыла. Тәүҙә улар ике төрлө категорияға ҡараған граждандарға бирелде, хәҙер инде — 14! Һуңғы биш йылда йорттарға 500 меңгә яҡын янғын иҫкәрткес ҡуйылған, был 978 кешенең, шул иҫәптән 355 баланың ғүмерен ҡотҡарыуға мөмкинлек биргән.

МАТУР КАЛАЛАР, ИХАТАЛАР ҺӘМ ПОДЪЕЗДАР

Тәүге тапкыр йәмәғәт урындарын төҙөкләндерү буйынса эш, урындағы хакимиәттәр көсө менән генә түгел, ә миллиард һумлыҡ гранттар йәлеп итеп, комплексы рәүештә башкарыла. 2019 йылдан алып йөзәрләгән парк, сквер, яр буйы төҙөкләндерелде. Тәүге тапкыр ихаталарҙы һәм подъездарҙы комплексы ремонтлау буйынса программалар эшләй башланы. Биш

БЕЛГЕСТӘР НИМӘ ТИ?

Федераль һәм урындағы эксперттар РБК-Өфөгә республиканың Һуңғы биш йылдағы җазаһыштарын атаған. Иң кызыклы, тос фекерҙәрҙе тәкдим итәбеҙ.

"Хәбиров күп кенә кискен, катмарлы мәсьәләләргә хәл итте, шул ук вақытта халықтың да, федераль властың да ихтирамын һаҡлап калды".

Дмитрий Журавлев, Төбәк проблемалары институты етәксеһе.

"Хәбиров командалыҡта корона-вирус пандемияһына, МХО-ға, Көнбайыш санкцияларына бәйлә ҡаршылыҡтар менән оҫрашырға тура килде. Асылда ошо вақыт эсендә идара итеү системаһы көсөргә-нейшле режимда эшләһе һәм төбәктә тотороҡло социаль-иктисади то-рошто һаҡлап, иктисади бурыстар-зы үтәһе".

Николай Евдокимов, сәйәси фән-дәр кандидаты.

"Төбәк власының механизация һәм малсылыҡты үстөрөгә баһым яһауы — дөрөҫ йүнәлеш. Техника паркының артыуы — заман талабы. Производствоны автоматлаш-тырмайынса, көнәркәшлеккә өлгә-шөп булмай".

Леонид Холод, иктисад фәндәре докторы, Рәсәй ауыл хужалығы һәм азыҡ-түлек министрының элекке урынбаҫары.

"Төбәктең идеаль башлығы кем ул? Ул биләмәнең мәнфәғәттәрен яҡлауы һәм лоббист, уның үсөш грай-веры. Хәбиров лоббист буларак та, грайвер буларак та үзен таныта алды, тип уйлайым".

Константин Калачев, политолог.

йыл эсендә меңдән ашыу ихата һәм подъезд тәртипкә килтерелгән.

ЮЛДАР РӘТЛӘНӘ

Райондарға тәүге тапкыр ауылдарға илткән юлдарға ҡырсынташ түшәү өсөн акса бүленә башланы. 2023 йылда ғына ошо маҡсатҡа 500 миллион һумдан ашыу акса йүнәлтелгән. Бөтәһе ике мең километрҙан ашыу юл япмаһы рәтләнгән.

ФАП ҺӘМ ДАУАХАНАЛАР ТӨЗӨЛӘ

Коронавирус пандемияһына ҡарамаһтан, 2022 йыл йомфактары буйынса ғүмер озонлоғо тарихта тәүге тапкыр 73 йәштән уҙзы. Һуңғы биш йылыҡта Башкортостанда 14 зур дауахана һәм поликлиника, дүрт инфекция госпитале, 333 фельдшер-акушерлыҡ пункты һәм ауыл амбулаторияһы төҙөлгән.

ЯЛҘАН АЛКОГОЛҘ КАРШЫ КӨРӘШ

Хәбиров килеү менән республика ялған алкоголь етештереләргә һәм һатыусыларға ҡаршы әүҙем көрәш башланды. 2022 йылда Башкортостанда алкогольдән ағыуланып үлеү буйынса күрһәткес минималь — 52 оҫрак. Был күп, әммә бынан ун йыл элек ялған алкогольдән йыл һайын 200 — 300 кеше үлә ине.

КӨНҮЗӘК

Геройзарға – награда

Якташтарыбыз махсус хәрби операция зонаһында Ватан именлеге һағында то-роуын дауам итә. Мәсетле-ләр улар менән хаклы рәүеш-тә ғорурлана.

Махсус хәрби операция зо-наһында хәрби бурысын үтә-гәндә кыйыулығы һәм каһар-манлығы өсөн Йонос ауылы-нан “Бүрәт” шартлы исемле егеттең Рәсәй Федерацияһы Оборона министрлығының II дәрәжә “Хәрби батырлык өсөн” мизалы менән наград-ланыуы билдәле булды. Был награда менән Рәсәй Федера-цияһы Кораллы Көстөрөнөң хәрби хеҙмәткәрҙәре хәрби әҙерлек, ялан (һауа, диңгез) уҡыуҙары, хәрби хеҙмәт, хәр-

би дежурлык, күнекмәләр, ма-неврҙар яһау барышында айы-рыуса яҡшы күрһәткестәре, хәрби бурысты үтәгәндә физикәрлек һәм башка каза-ныштар өсөн бүләкләнә.

Әбдрәхим ауылында ты-уып үскән “Малой” шартлы исемле яугирға генерал Миң-легәле Шайморатов мизалы тапшырылған. Ул йәмәғәт тәр-тибен һаҡлауға, ғәҙәттән тыш хәлдәргә кешеләрҙе котка-рыуға, хәрби, граждандыҡ йәһәт хеҙмәт бурысын үтәүгә күрһәткән батырлык һәм каһарманлык өсөн бирелә.

Хеҙмәт иткән якташтарҙың өйҙәренә еңеү менән һау-сә-ләмәт кайтыуҙарын көтәбез.

Светлана СЕРГЕЕВА.

Заһит Кәримов гуманитар ылаузы еткерәүгә катнашты

Яңы Мөслим ауылынан Заһит Кәримов махсус хәрби операцияла катнашкан яу-гирҙар өсөн гуманитар ярҙам-ды оҙатыуға катнашты. Ул сәфәрҙән алған тәҫсиратта-ры менән уртаклашты.

Заһит Закир улының әй-теүенсә, бындай сәфәргә ул үз алдына куйған бурысын үтәү ниәте менән барған:

— Егеттәргә ярҙам итә алыуыма ҡыуанам, улар әсә-ләренән, катындарынан, ба-лаларынан ысылҡалар көтә бит. Үзем кәйнешемә ысыл-ка һәм автомобиль алып бар-зым.

Юғары үтәүсән “Нива” ны яугирҙың үз аҡсаһына һатып алалар. Уны тергеҙеү һәм алғы һыҙыкта эшләү өсөн ярак-

лаштырыуҙы Заһит Закир улы үз өстөнә ала. Автомобилден йөрөткөсөн көсәйтә, алмаш частар куя һәм шыйыҡсалар-ҙы алмаштыра. Ҡысқаһы, ти-мер атты фронтка яраклы итеп әҙерләй.

— Бөтә йөктө тәғәйенлә-

неше буйынса илтеп бирҙек. Башҡортостандан бөтәһе 25 йөк машинаһы юлға сықты. Юлда Луганск Халыҡ Рес-публикаһында юлдарҙы ре-конструкциялау, ремонтлау барышын күрҙек. Дөйөм алғанда, кешеләрҙең тыныс тормошо яйға һалына. Кәй-нешемдән тыш, Бурансы ауы-лы яугиры менән аралаштым. Егеттәр ярҙамдары өсөн бөтә якташтарына сәләм еткерә һәм рәхмәт белдерә. Яугирҙа-рыбыҙға куйылған хәрби бу-рыстарға уңышлы өлгә-шеүҙәрен һәм тизерәк ғәйлә-ләренә иҫән-һау кайтыуҙарын теләйем! — ти Заһит Закир улы.

Альбина ЗАРИПОВА.

Яугирҙарға якташтарҙан ярҙам

13 – 16 октябрҙә район Мәзә-ниәт һарайы фойеһында ирек-мәндәр маскировка селтәрҙәре үрҙе. Уларға Мәсетле районы ха-кимияте, “Ғәйлә” хеҙмәте хеҙ-мәткәрҙәре, катын-кыҙҙар сове-ты ағзалары, Дыуан күп про-филле колледжы филиалы сту-денттары, “Ағинәйҙәр” коро ағ-залары, битараф булмаған рай-он халкы ҡушылды.

Нигеҙ сифатында ваҡ бүлем-дәр менән селтәр ҡулланылды, ул ағас каркаска беркетелгән. Ка-раһыу йәшел төстөгә спанбондтан (ташманан) маскировка селтәрен бәйләһәләр. Үреү схема буйынса башҡарылды, яңылар тәүге ярты сәғәт эсендә эшкә өйрәндә.

Бәйләү өсөн материалдар ха-лыҡ йыйған аҡсаға һатып алынды. Оло Ыҫтамаҡ ауылы халкы баһа-лап бөткөһөз ярҙам күрһәттә. Са-

лауат Ғибәҙуллин үреү өсөн ағас каркасты бушлай эшләп бирҙе, ә Юрий Топычканов спандбонд та-смаларҙы кыркыу өсөн үз иҫәбенә станок эшләгән. Галина Ватолина маскировка селтәрҙәрен һалыу өсөн токтар текте.

Был дүрт көндә Мәзәниәт һа-райы фойеһында үз-ара ярҙам ат-мосфераһы хөкөм һөрҙө, яңы ки-леп ҡушылғандар тиз арала үреү техникаһын өйрәндә, эште татыу һәм килешеп башҡарҙы.

Өскә алты метр зурлыктағы бөтәһе дүрт маскировка селтәре үрелгән. Уларҙы Оло Аҡа ауыл биләмәһе халкы бәйләгән ике маскировка селтәре менән бергә 17 октябрҙә хәрби операция уры-нына юлланған гуманитар ылау менән Мәсетле районы яугирҙа-рына тапшыралар.

Екатерина ӘМИРОВА.

Берҙәмлек һәм дуҫлыҡ ауырлыкта һынала

Махсус хәрби операцияла катнашыу-сы һәр яугирҙың ғәйләһе хәстәрлек той-орға тейеш, уларҙың ихтыяждарын бер ниндәй тоткарлыҡһыҙ үтәргә кәрәк.

Корғат ауыл биләмәһендә был турала онотмайҙар, һәр яугирҙың ғәйләһе даими игтибар үзгәргән. Мәсәлән, Корғат ауыл биләмәһе хакимияте башлығы Илфат Мәү-ликәев ауылдаштары менән берлектә мах-сус хәрби операцияла катнашыусыларҙың ғәйләләренә һәр яҡлап ярҙам күрһәтә. Был юлы ул биш балаһы яугир ғәйләһе йортонда мейес сығарыуҙы ойошторҙо. Корғат ауы-лына газ үткәрелмәгән әле. Ҡышҡы һы-уыҡтар яҡынлаша — йортто йылытырға кәр-рәк.

— Әлегә ваҡытта, хәрби хеҙмәткәрҙә-ребез Ватанды һаҡлау буйынса бурысын

үтәгәндә, без уларға ярҙам ҡулын һуҙырға бурыслы. Ирҙәре, улдары дәүләт мән-фәғәттәрен яҡларға киткән ғәйләләр айы-рыуса хәстәрлек тойорға һәм игтибар үзә-гендә булырға тейеш. Уларҙың ата-әсәлә-ре, катындары һәм балалары яҡлауға, ярҙамға мохтаж. Ауылдашыбыз Хәмит Хөрмәтуллин ғәйләһе яңы мейес һалырға ярҙам итте. Хәҙер мейестә дөрләп ут яна, тимәк, ҡышҡы һыуыҡтар курҡыныс бул-маясаҡ, — ти Илфат Рәфҡәт улы.

Иҫегеҙгә төшөрәбө: Корғат ауыл би-ләмәһе хакимияте башлығы махсус хәрби операцияла катнашыусыларҙың йортта-рын ремонтлауға быға тиклем дө ярҙам күрһәттә.

Нурания ӘБДРӘХИМОВА.

Хәрби хеҙмәткә саҡырылыусылар көнө

Бурыс, намыс, Ватанға хеҙ-мәт — бына хәрби хеҙмәттең төп мотивацияһы. Һис ши-кеһ, был һәр ир-егет өсөн мөһим тормош мәктәбе, сөн-ки Ватанды һаҡлауҙан да аб-руйлы эш юк.

Мәсетле районында Хәрби хеҙмәткә саҡырылыусылар көнө күптән инде яҡшы йо-лаға әйләнгән. Йылына ике тапҡыр — язын һәм көзөн — туғандары, дуҫтары егеттәрҙе тантаналы рәүештә армияға оҙата.

Сираттағы хеҙмәткә оза-тыу сараһы ошо көндөргә рай-он Мәзәниәт һарайында уҙы, унда бер нисә тиҫтә кеше йы-йылды. Сараға алдағы көн-дәрҙә Ватанға хеҙмәт итергә юлланасак йәш хәрбиҙәр, улар-ҙың яҡындары саҡырылды.

Сара ГТО нормаларын тап-шырыуҙан башланды. Унда катнашыусылар үз оҫта-лығын, физик әҙерлеген, сызамлылығын бер минут эсендә аркала яткан килеш көүҙәне күтәрәү, озонлоҡка һикерәү, яткан килеш ҡул-дарҙа күтәреләү, басып тор-ған ерҙән алға әйеләү кеүек башка һынауҙарға тикшерҙе.

Судьялар командаһы вә-килдәре уларҙың һөҙөмтәлә-рен теркәп, ярыш протоко-лына индерҙе.

Артабан район Мәзәниәт һарайының бөләкәй залында район хакимиятенең халыҡ менән эшләү һәм йәштәр сә-йәсәте бүлегә начальнигы Ил-нур Вәлиев егеттәргә мөра-жәғәт итте. Ул буласаҡ хәр-

биҙәргә лайыҡлы хеҙмәт, хәр-би һөнәр алыуҙарын һәм өйҙә-ренә ваҡытында кайтыуҙарын теләне, шулай уҡ көслө егет-тәр тәрбиәләгән призывник-тарҙың ата-әсәләренә рәхмәт белдерҙе.

Шулай уҡ Мәсетле районы мөхтәсәбенә йәмәғәт эш-тәре буйынса ярҙамсыһы За-кирийән хәҙрәт Ғатауллин, рес-публика йәштәр социаль-пси-хологик һәм мәғлүмәт-мето-дика үзәгенә тәһият филиа-лы педагог-психологы Гөлна-ра Шәйхелисламова сығыш яһаны.

Физик культура, спорт һәм туризм буйынса баш белгес Марат Ханнанов ГТО норма-ларын тапшырыуға иң яҡшы һөҙөмтәлә күрһәткән при-зывниктарҙы дипломдар ме-

һән бүләкләне. Беренсе урын-ды — Евгений Топычканов, икенсе — Данис Хәмиҙул-лин һәм өсөнсө урынды Таһир Ғәйнәтдинов алды.

Район Мәзәниәт һарайы артистары егеттәр өсөн му-зыкаль номерҙар әҙерләгән.

18 октябрҙә иртә таңдан Мәсетле районынан туғыз

егет Өфөләге республика Хәр-би комиссариатына юланды. Унан егеттәрҙе призыв бу-йынса хеҙмәт урындарына йү-нәлтәләр. Уларға район хаки-миятенең халыҡ менән эш-ләү һәм йәштәр сәйәсәте бу-йынса бүлек начальнигы Ил-нур Вәлиев теләктәрен еткерҙе.

Амира ВЕРЗАКОВА.

Унынсы класс уҡыусылары — хәрби сборҙа

8 октябрҙә Мәсетле рай-онының 10-сы класс егеттә-ре, барлығы 34 кеше, Шишмә районының Алкин ҡаса-баһындағы “Авангард” уҡы-тыу-методика үзәгендә үт-кән биш көнлөк сборҙа бул-ды.

Смена ваҡытында егеттәр Рәсәй Федерацияһы Корал-лы Көстәренә хәрби хеҙмәт һәм көнкүреш шарттары ме-һән танышты. Программаға

ярашлы, улар сафка тезелеп атлау, физик әҙерлек һәм атыу, химик, биологик һаҡ-ланыу, беренсе ярҙам күрһә-теү күнекмәләрен, тактика ны, урында йүнәлеш алыуҙы һәм башка күп нәмәләргә өйрәндә. Бынан тыш, егет-тәргә “Геройҙар узышында” катнашыу мөмкинлеге би-релде, унда һәр катнашыусы үҙен сызамлыҡка һәм оҫта-лыҡка һынап ҡараны, ауыр-

лыҡтарҙы һәм ҡаршылыҡтар-ҙы еңеп сығырға өйрәндә.

Мәсетле егеттәре менән бергә сборҙа Учалы, Ейәнсу-ра һәм Бөрйән райондары уҡыусылары катнашты.

“Авангард” уҡытыу-мето-дика үзәге етәкселеге район командаһының шәхси соста-вын уҡыу курсы уңышлы тамамлаған өсөн диплом ме-һән билдәләне.

Ләйсән АБЗАНОВА.

Республика "Үлем менән кайза сауза итеүзәре хакында хәбәр ит" акцияһының сираттағы этабы башланды

Ул 27 октябргә тиклем бара. Республика халкынан наркотиктар әзерләү, кулланыу, һаклау һәм һатыу осрактары, притондардың урындары тураһында хәбәр итеүҙәрен һорайҙар. Мәғлүмәтте Башҡортостан буйынса Эске эштәр министрлығының ышаныс телефонына калдырырға мөмкин: +7 (347) 279-32-92.

Хокук һаклау органдарына был хакта 02.мвд. рф сайты аша "Нет наркотикам" кушымтаһында, шулай уҡ +7 (347) 279-39-02 Башҡортостан буйынса Эске эштәр министрлығының дежур бүлегенә шылтыратып еткерергә була. Телефон: +7 (347) 279-39-02.

Республикала махсус хәрби операцияла катнашыусыларға һәм уларҙың ғаилә ағзаларына ярҙам саралары арттырылды

Грант ярҙамы алған махсус хәрби операцияла катнашыусылар эшмәкәрлектең планы күрһәткестәренә өлгәшмәгән өсөн яуаплылыктан азат ителә. Башҡортостанда махсус хәрби операцияла катнашыусыларға һәм уларҙың ғаилә ағзаларына ярҙам күрһәтеү эше дауам итә. Республикала 37 ярҙам сараһы ҡаралған, быйыл исемлек тағы бер нисә сара менән тулыландырылған.

Башҡортостан Дәүләт Йыйылышы 2014 йылдан Донбаста үз бурысын үтәгән яугирҙарға ветеран статусын бирә

Башҡортостан Дәүләт Йыйылышы депутаты "Һуғыш, хеҙмәт һәм Кораллы Көстәр ветерандары тураһында" законға үзгәртештәре тикшерә. Парламент рәйесе Константин Толкачев һүҙҙәренсә, улар Луганск һәм Донецк халыҡ республикаларында хәрби хәрәкәттәргә катнашкан яугирҙарҙы социаль яклауға йүнәлтелә. Был турала Башҡортостан Дәүләт Йыйылышының матбуғат хеҙмәте хәбәр итә.

Өлө хәрби хәрәкәттәр ветераны һәм хәрби хәрәкәттәр инвалиды статусы 2022 йылдың 24 февраленән махсус хәрби операцияла катнашыусыларға — хәрби хеҙмәткәргәргә һәм доброволецтарға бирелә. Ләкин Донбасс биләмәһендә хәрби хәрәкәттәр 2014 йылдан бирле бара. Донецк һәм Луганск халыҡ республикалары Рәсәй составына инде, уларҙың халкы — Рәсәй граждандары социаль гарантияларға хокуклы. Тейешле сығымдар 2024 йылға һәм 2025, 2026 йылдарҙың план осорона Башҡортостан Республикаһы бюджеты проектында ҡарала. Закон проектына Башҡортостан Башлығы һәм Башҡортостан Хөкүмәте ыңғай һығымта бирҙе.

Мутлашыусылар республика йәшәүселәргә суд исеменән шылтырата һәм хәбәрҙәр ебәрә

Башҡортостан судтарының берләшкән матбуғат хеҙмәте мутлашыу осрактарының йышайыуы хакында иҫкәртә. Билдәһеҙҙәр процестарға катнашыусыларға суд етәкселеге һәм судьялар исеменән шылтырата йәки мессенджерҙарға хәбәрҙәр ебәрә.

"Хәтерегеҙгә төшөрәбөз, суд етәкселеге һәм судьялар процеста катнашыусылар менән суд ваҡытында ғына аралаша. Әгәр һеҙҙең телефонға, шулай уҡ Telegram, WhatsApp мессенджерҙарына суд рәйесе, уның урынбаҫарҙары, судьялар йәки суд аппараты хеҙмәткәргәре исеменән хәбәрҙәр килә икән, шикле әңгәмәһе менән һөйләшеүҙе туктатырға, хәбәрҙәргә яуап бирмәскә, банк операцияларын башкармаһка, һылтанмалар буйынса үтмәскә кәрәк", — тип билдәләһеләр матбуғат хеҙмәтендә.

ТӨЗӨКЛӘНДЕРЕҮ

Обелиск яңыртылды

Абдулла ауылында 1941 – 1945 йылдарҙағы Бөйөк Ватан һуғышында һаләк булған яугирҙарҙың обелискын реконструкциялау тамамланды. Уны тулыһынса һүтеп алып, яңыртылар. Мемориалға яңы мәрмәр плиталар куйылған, унда Еңеү өсөн ғүмерҙәрен биргән һәм Бөйөк Ватан һуғышында катнашыусыларға тинләштерелгән 45 ауылдаштың исеме язылған. Мемориал алдындағы майҙансыҡ яңыртылып, бурса менән түшәлгән, шулай уҡ койма буялған.

Һәйкәлдә яңыртыу һәм төзөкләндереү "Берҙәм Рәсәй" партияһының "Реаль эштәр" проекты ярҙамында мөмкин булды, ремонт эштәренә 66500 һум күләмдә акса бүленгән, ҡалған өлөшө урындағы бюджеттан өстәлгән. Ремонтка бөтәһе 200000 һум самаһы акса тотонолған.

Мемориаль тактаташ шәхси эшҡыуар Радион Нуретдинов тарафынан эшләнгән. Реставрация эштәренә подрядсыһы — шәхси эшҡыуар Вадим Зәйнетдинов. Ауыл халкы ла үз өлөшөн индергән, улар өмә үткәреп, койманы буяған, һәйкәл территорияһын тәртипкә килтергән.

— Обелиск 1975 йылда төзөлгән. Уға ремонт талап ителә ине. Мемориал фашизмды еңеүгә өлөш индергән якташтарға хөрмәт һәм

иҫтәлек булып тора, шуға күрә уны тейешле хәлдә тоту — безҙең бурыс, — ти ауыл биләмәһе хакимиәте башлығы Рәфис Носратуллин.

Яңы обелискыны асыу хөрмәтенә үткәрелгән митингыла Абдулла ауыл биләмәһе халкы — өлкәндәр һәм мәктәп укыусылары катнашты.

Эйтергә кәрәк, "Реаль эштәр" проекты Абдулла ауыл биләмәһендә бишенсе йыл ғәмәлгә ашырыла. Мәсәлән, 2017 йылда Бөйөк Ватан һуғышында һаләк булған геройҙарға обелиск төзөкләндерелә, 2018 йылда балалар майҙансығы һатып алына һәм куйыла, 2021 йылда балалар баҡсаһында ишектәр алмаштырыла, 2022 йылда ауыл мәҙәниәт йорто өсөн креслолар һатып алына.

Шулай уҡ "Реаль эштәр" проекты буйынса Ләмәзтамакта быһыл ауыл клубының электр ҡорамалдары капитал ремонтланған, ә Әләғәз ауылы балалар баҡсаһында — койма, Яңы Мишәрҙә ауыл мәҙәниәт йортоноң сәхнәһе яңыртылған.

Ләйсән АБЗАНОВА.

Күперҙе реконструкциялау

Ләмәзтамак ауылында Ләмәз йылғаһы аша күперҙе реконструкциялау буйынса эштәр башланды. Подрядсы — "Уралмостстрой" акционерҙар йәмғиәте. Эштәр сентябрҙә башланды, 2025 йылдың июленә тамамлау планлаштырыла.

Тизҙән иҫке күперҙе һүтеүгә тотонаһаҡтар. Ауыл халкына уңайлы булһын өсөн ваҡытлыса йөрөгә эшселәр таштан урау юл һала.

Екатерина ӘМИРОВА.

КУЗ УҢЫНДА ТОТОҒОЗ!

Һалым түләргә ваҡыт

Республикала һалым белдерәүҙәрен күпләп таратыу башланды

Башҡортостан Республикаһында физик шәхестәргә 2022 йылғы мөлкәт өсөн һалым түләүгә белдерәү ҡағыҙҙарын ебәрәү башланды. Түләү ваҡыты — 2023 йылдың 1 декабренә тиклем.

Һалым тураһында белдерәү ҡағыҙын республика йәшәүсе ике миллиондан ашыу кеше аласаҡ: 800 мең самаһы һалым түләүсе уларҙы электрон төрҙә шәхси кабинет аша алды, ҡалған 1,3 миллион граждандың һалым тураһында белдерәү теркәлгән урыны буйынса ҡағыҙға почта аша ебәрелгән.

Быйыл "Дәүләт хеҙмәттәре" порталы менән кулланыусыларҙың һалым тураһында белдерәү ҡағыҙын, һалым документтарын алыуға алдан ризалыҡ биреп, портал аша түгә тапкыр алыу мөмкинлеге барлыкка килде (элек порталда һалым буйынса бурыстар суммаһы ғына күрһәтелә ине). Баш-

ҡортостан Республикаһында бындай мөмкинлектән 76 меңдән ашыу граждандың файҙаланған да ине. Шулай уҡ һалым тураһында белдерәү ҡағыҙын Күп функциялы үзәктең теләһә ҡайһы офисында (15 минут эсендә) йәки теләһә ҡайһы һалым органында алырға мөмкин.

Белдерәүгә өйҙән сыҡмайынса алыу һәм һалымды түләү ысулдары:

- һалым түләүсенең шәхси кабинетында;

иней өсөн QR-код кулланығыз:

- "Физик шәхес һалымдары" мобиль кушымтаһында;

- "Дәүләт хеҙмәттәре" порталында, һалым органдарынан доку-

менттар алыуға ризалыҡ ебәрәп:

Һалым тураһында белдерәү ҡағыҙын кулға алырға мөмкин:

- теркәлгән урын буйынса почта бүлекһендә;

- һәр һалым органында;

- Күп функциялы үзәктең һеҙҙең өсөн уңайлы булған бүлегендә.

Һалымды шулай уҡ банктың теләһә ниндәй бүлекһендә, терминал аша йәки почта бүлекһендә түләргә була.

Һоразар тыуа, Рәсәй Федераль һалым хеҙмәтенә 8-800-222-22-22 номеры буйынса бәйләнеш-үзәгенә йәки Рәсәй Федераль һалым хеҙмәтенә Башҡортостан Республикаһы буйынса идаралығының 8 (347) 215-10-70 (өстәмә 55-55) телефон номеры буйынса Кызыу линияһына мөрәжәғәт итергә мөмкин.

Рәсәй Федераль Һалым хеҙмәтенә БР буйынса 2-се район-ара инспекцияһы.

БАЙРАМ ТӘҖҖОРАТТАРЫ

Республика көнө уңайынан тантана

10 октябрьҙә район Мәзәниәт һарайында йәнле һәм айырыуса йылы мөхит урынлашты. Бында Республика көнө уңайынан байрам концерты үзҙе.

Район Мәзәниәт һарайы фойеһында күргәзмә менән танышырға мөмкин ине. Унда Республика көнө тематикаһында татлы һый менән Дыуан күп профилле колледжының Оло Ыктамак ауылы филиалы, белем биреү учреждениелары укыусыларының һәм педагогтарының кул эштәре экспозицияһы менән Пионерҙар һәм укыусылар йорто, Педагог һәм остаз йылына арналған тематик һүрәттәр менән Балалар сәнгәт мәктәбе, якташыбыз, республиканың күренекле дәүләт эшмәкәре, Башҡортостандың социаль-иктисади потенциалына нигеҙ һалыусыларҙың береһе, БАССР Юғары Советы Президиумының өсөнсө рәйесе Фәйзрахман Зәғәфурановтың тыуыуына 110 йыл тулыуға арналған китап күргәзмәһе менән үзәк район китапханаһы, кулдан бәйләнгән түңәрәк селтәр менән Әләгәз клубы һәм казаныштары менән “Беренселәр хәрәкәте” катнашты.

Сараның рәсми өлөшөндә Мәсетле районы хакимиәте башлығы Әнис Әсәзуллин, Башҡортостан Республикаһының торлаҡ һәм төзөлөш күҙәтеүе буйынса рәйесе урынбаҫары Иван Белоусов һәм Башҡортостан Республикаһының VII саҡырылыш Дәүләт Йыйылышы — Королтай депутаты Антон Матренин мәсетлеләрҙе байрам менән котланы.

Тантаналы сара Рәсәй Федерацияһы Пенсия фонды Башҡортостан Республикаһы буйынса бүлексәһенә Мәсетле районындағы клиент хеҙмәте етәксәһе **Эдуард Бәзретдинов** һәм Мәсетле районы Советы депутаты, “Йондоз” яуаплылығы сикләнгән йәмғиәте директоры **Юрис Латыпов**ка “Мәсетле районының почетлы гражданы” тасмаларын һәм таныҡлыктарын тапшырыуҙан башланды.

Башҡортостан Республикаһы көнөн байрам итеүгә бәйле район хакимиәтенәң почет грамоталары менән Ләмәзтамак мәктәбенәң башланғыс кластары укытыусыһы **Наза Әһлетдинова**, Мәсетле районы мәғариф бүлегенәң кадрҙар буйынса белгесе **Нурия Абдрахманова**, район ха-

кимияте финанс идаралығының баш иктисадсыһы **Лира Ғәлиуллина**, Оло Ака мәктәбе секретары **Мәрийәм Ханова**, Мәсетле районы финанс отчет биреү үзәгенәң бүлек начальнигы **Галина Луканина**, Ләмәзтамак ауыл советы йыйыштырыусыһы **Мәрийәм Таһирова**, Яңы Мишәр ауыл советының ер төзөлөшө буйынса белгесе **Гөлнәра Шафикова**, район Мәзәниәт һарайы методисы **Юлиә Хизбуллина**, район Мәзәниәт һарайы костюмеры **Зилә Йосопова**, Башҡорт гимназияһы эштәрен башкарыусы **Елена Бижанова** бүләкләнде.

Хеҙмәттәге уңыштары, күп

йылыҡ һөҙөмтәлә эштәре өсөн һәм Башҡортостан Республикаһы көнөн байрам итеүгә бәйле мәзәни сарадар ойштороусы **Миләүшә Хәфизова**ға (Оло Ака клубы), **Регина Әхмәтйәнова**ға (Иске Мишәр), **Филарида Хамматова**ға (Ключевой), шулай ук Абдулла ауылы катын-кыҙҙар советы рәйесе **Фәниә Раянова**ға, район хакимиәтенәң мобилизация әзерлегә буйынса баш белгесе **Айгөл Әхмәтшина**ға һәм район хакимиәтенәң төзөлөш һәм йәшәйеште тәмин итеү мәсьәләләре буйынса баш белгесе **Евгений Ушаков**ка Мәсетле районы хакимиәтенәң рәхмәт хаттары

тапшырылды.

Тантана барышында физик-көрәк һәм кыйыулыҡ өсөн Мәсетле районынан махсус хәрби операцияла катнашыусыларҙы Башҡортостан Республикаһы Башлығы Радий Хәбировтың Рәхмәт хаты менән наградланылар.

Артабан Республика көнө уңайынан сәхнәлә Мәзәниәт һарайы хеҙмәткәрҙәренәң, Балалар сәнгәт мәктәбе, балалар баксалары һәм башка мәғариф учреждениелары ансамблдәре һәм артистарының музыкаль номерҙарын үз эсенә алған байрам концерты күрһәтелде.

Нурания ӘБДРӘХИМОВА.

Тыуған ергә бағышланды

Башҡортостан — тәбиғәттең гүзәл матурлығы, тәбиғи байлығы һәм ғәжәйеп халыҡ берләшкән төбәк ул. Бында төрлө милләт вәкилдәре үзенә төйәк тапкан.

Үзәк район китапханаһында Дыуан күп профилле колледжының Оло Ыктамак ауылы филиалы 21-се төркөм студенттары өсөн тыуған якты өйрәнеү сәғәте —

“Тыуған яҡ — Башҡортостан” сараһы уҙҙы. Сара барышында кыҙҙар һәм егеттәр тыуған Башҡортостаныбыҙ тураһында үз белеме менән уртаҡлашты: байрамдың барлыкка килеү тарихы, дәүләт символдары, башҡорт халығының йолалары, халыҡ геройҙары һәм төбәк байлығы, халыҡ музыка коралдары, республиканың танылған ке-

шеләре хаҡында һөйләһеләр, викторина һорауҙарына яуап бирҙеләр. Студенттар өсөн республиканың иҫтәлекле урындары тураһында кыска метражлы видеоролик куйылды. Китапхана хеҙмәткәрҙәре менән оҫрашыу кызыклы һәм фәһемле булды.

Амира ВЕРЗАКОВА.

ҮӨНӨРІ БАЙРАМДАР

Ашнаксы һөнәре — минең булмышым

Бөгөн илебәзҙә ашнаксы көнө билдәләнгән. Был бик яуаплы һәм катмарлы һөнәр. Көн һайын төрлө кешеләргә ашатыу — ысын сәнгәт. Фәнзиә Денисламова өсөн ашнаксы эше — бала сәк хыялы ғына түгел, ә ғүмерлеккә һайланған һөнәр ҙә.

Фәнзиә Фәрит кызы Оло Ака ауылында төрлө эштәр башкарыусы һәм икмәк бешерергә ғаиләһендә тыуа, урта мәктәпте тамамлай. Нефтекама профессиональ училищеһында ашнаксы-кондитер һөнәрен ала.

— Мин бала сактан ашыһы әҙерләү менән мауыҡтым. Әсәйем өйҙә булмағанда, ашарға бешерҙем, ваҡыт үтеү менән ризыҡтарым тәмлерәк

була барҙы. Элек интернет булманы, мин кызыклы рецепттарҙы журналдарҙан, гәзиттәрҙән табып, уларҙы кырҡып, дәфтәрәмә йәбештерә инем. Туғандарым мине крансы булырға өгөтләне, укыу ваҡыты ярты йыл ғына, тинеләр, әммә мин үҙемдәң теләгемдә ныҡ торҙом һәм ашнаксы булдым, — тип һөйләй Фәнзиә Денисламова.

Училищени тамамлағаннан һуң Фәнзиә Фәрит кызы тыуған ауылына ҡайта, дауаханаға эшкә урынлаша, тизҙән Данил Барый улына кейәүгә сыға. Улар 28 йыл бөхөтлө никахта йәшәй. Ғаилә Яңы Уренгойға барып урынлаша, балалары тыуа, әммә ул яктарҙың һауа шарт-

тары улдарына килешмәй, уның һаулығы насарая, шуға күрә ғаилә Мәсетле районына ҡайта.

Ғаилә улдары Динар менән кыҙҙары Альбинаны тәрбиәләп үстәрә. Ире Данил Барый улы Яңы Уренгойға вахта ысулы менән хеҙмәт юлын дауам итә, кызы — Екатеринбург ҡалаһында.

Фәнзиә Денисламова 20 йылдан ашыу Мәсетле ата-әсәләре менән балалар өсөн пульмонология шифаханаһында ашнаксы булып эшләй.

— Минең эш көнөм иртәнге алтынсы яртыла башлана, кыш көнө — киске 9-ға, йәй уныһы яртыға тиклем эшләрәм. Шифаханала ял иткән балалар биш тапҡыр туҡ-

лана. Смена ваҡытында, әлбиттә, арыуым, әммә, шуға ҡарамастан, эшемдә яратам, — ти Фәнзиә Денисламова.

Аш-һыу әҙерләүҙән тыш, ул бүлмә һәм бакса сәскәләрен үстөрөү менән мауыға. Уның фатирының балконын бик күп матур сәскәләр бизәй.

— Бала — ашнаксы өсөн мөһим клиент, һәр балаға ярар кәрәк. Аш тәмле генә түгел, ғаизалы ла булырға тейеш. Балаларҙың мин әҙерләгән ризыҡты яратып ашауын күреү — иң зур бүләк. Ошондай мәлдәрҙә арыу тураһында оноталһың, артабан ижад итергә теләйһең! — тип һөйләй Фәнзиә Фәрит кызы.

Екатерина ӘМИРОВА.

МӘЗЭНИӘТ УСАКТАРЫНДА

"Кабырсак" – фестиваль призеры

Стәрлетамакта VI "Ашказар таңдары" республика башкорт фольклор байрамы тамамланды. Башкортостан район-калаларынан, шулай ук Ырымбурдан 347 катнашыусы, 24 фольклор коллективы ике көн дауамында башкорт фольклорының төрлө жанрларында үзәрәненң оҫталығын күрһәттә.

"Ашказар таңдары" башкорт мәзәниәте фестивале Стәрлетамакта тәүге тапкыр 2006 йылда уҙзы. 17 йыл эсен-

дә был сара Стәрлетамак өсөн ысын мәғәнәһендә әһәмиәтле вакиғаға һәм каланың брендына әйләнде. Гала-концертты ябыу тантанаһы 14 октябрҙә кала Мәзәниәт һарайында үттә. Катнашыусыларҙы Стәрлетамак кала хакимиәте башлығының беренсе урынбаҫары Эмиль Шәймәрҙәнов һәм Республика халыҡ ижады үзәге генераль директоры Салауат Кирәев котланы.

Гала-концерт барышында коллективтар урындағы фольк-

лор, халыҡ мәзәниәтененң үзәнәлектәре һәм төбәктен көнкурәше сағылған фольклор композицияларынан иң сағыу номерҙар һәм өзәктәр тәқдим иттә. Мәсетле районының "Кабырсак" башкорт халыҡ фольклор ансамбле (етәксәһе — Рәсимә Әхмәтйәнова) III дәрәжә лауреат булды.

Светлана СЕРГЕЕВА әҙәрләне.

Әжекәй клубы бинаһы яңыртыласак

Әжекәй ауыл клубы "Реновация" йүнәлешендә мәзәниәт өлкәһе учреждениеларын үстәрәү буйынса сараларҙы ғәмәлгә ашырыуға субсидия биреү өсөн һайлап алыу конкурсында еңеүселәр иҫәбенә инде.

Субсидия биреү ғағизәләренә ярашлы, 6 октябрҙә Башкортостан Республикаһының Мәзәниәт министрлығында БР бюджетынан төбәктен муниципаль райондары һәм кала округтары бюджеттарына мәзәниәт өлкәһе учреждениеларын үстәрәү буйынса сараларҙы тормошҡа ашырыуға субсидиялар биреү өсөн республика муниципаль берәмектәрен һайлап алыу буйынса конкурс комиссияһы ултырышы уҙзы.

"Реновация" (капиталь ремонт һәм матди-техник базаны нығытыу) йүнәлешендә бу-

йынса бөтәһе 24 муниципаль берәмектән 35 ғағиза килгән. 17 ғағиза буйынса дөғүә итеүселәр, шул иҫәптән Әжекәй ауыл клубы субсидия алыусы тип танылды.

Мәсетле районы мәзәниәт бүлгә начальнигы Гөлнәз Кадирова хәбәр итеүенсә, клуб бинаһын яңыртыу буйынса эштәр киләһе йылда башланасак.

Иҫегеҙгә төшөрәбәз: былтыр Әжекәй ауыл мәзәниәт йорто, "Бәләкәй Ватан мәзәниәте" милли проекты буйынса матди-техник базаны яңыртыуға финанс ярҙам алды: бинала балалар өсөн коро бассейн, велотренажерҙар, йүгерәү юлы, көс тренажеры, шахмат, шашка, бильярд өстәле, теннис залы булдырылды.

Нәркәс ХӘЛИУЛЛИНА әҙәрләне.

ХАЛЫК ЙОЛАЛАРЫ

Район тарихы – бизәклә өлгөләрҙә

Район оҫталары 12 ауыл биләмәһе территорияһын туҡымаға төшөрә, кайып яһалған өлгөләр һуңынан берҙәм Мәсетле районы картаһы итеп туғланасак.

Һәр ауыл биләмәһененң ошо ерҙә айырып торған, уға танылыу биргән һәм уникаль иткән үз йөзө бар.

Дыуан-Мәсетле ауыл советы картаһын Йыланыш ауыл клубының мәзәни саралар ойоштороусыһы Раушания Иштуғанова сигә.

Картаның уртаһында төньяк-көнсығыштағы беренсе мәсет һәм мәзәрәһә һүрәтләнгән.

Билдәле булыуынса, Дыуан-Мәсетле ауылына XXVI быуатта Дыуан кәбиләһенән сыҡкан кешеләр нигеҙ һалған. Шәжәрәгә ярашлы, уға Сунселейҙың улы, Карамыштың ейәне Акбулат нигеҙ һала. Бөтә тирә-якта билдәле зур мәсет төзөлгәндән һуң,

хәҙер йөрөткән исемен ала. 1877 йылда бында мәктәп асыла, һуңыраҡ уға Х. Фәткуллин исеми бирелә. Дыуан-Мәсетле урта мәктәбе үзененң сығарылыш укыусылары менән хаклы рәүештә ғорурлана: ике Герой — Советтар Союзы Геройы, оҫоусы Котдос Латипов һәм Социалистик Хезмәт Геройы, Төмән нефтен асыуы Ричард Аллаярҙың, һуғышҡа тиклем БАССР Халыҡ Комиссарҙары Советы рәйесе һәм КПСС-тың Башкортостан өлкә комитетының беренсе секретары Сабир Ваһапов; БАССР Халыҡ комиссарҙары Советы рәйесе Фазыл Шаһимәрҙәнов; СССР-ҙың атҡаҙанған архитекторы, профессор Барый Кәлимуллин; Башкортостан нефть институты укытыусыһы Сәмиғулла Кәлимуллин; башкорт әзәбиәте дәрәслектәре авторы, педагогика фәндәре кандидаты Мәрийәм Ғималова; Башкорт

аграр университетының кафедра мөдире, профессор Вәрис Дусыев; күренекле дөүләт эшмәкәре Раид Миндибаев; яҙыусы Ринат Камалов; Башкортостандың атҡаҙанған мәзәниәт хезмәткәре Рәсимә Әхмәтйәнова һәм башкалар.

Дыуан-Мәсетле ауыл советы составына алты ауыл инә: Йыланыш, Каранай, Ғүмәр, Бурансы, Тукбай, Дыуан-Мәсетле. Картала улар кызыл тирмәләр булып һүрәтләнгән һәм тунаксыллыҡ символы булып йөрөктә тәшкил итә.

Шуны ла билдәләп үтергә кәрәк, иң боронғо ағас кумыз һәм катын-кыҙ муйынсаһы Ғүмәр ауылында табылған. Сигәлгән һүрәттәрҙен һәр элементында ата-бабаларҙың мираҫын һаҡлаған халыҡ тарихы, көнкурәше һәм легендалары сағыла.

Яңы Мөслим ауылы территорияһын Фәүзиә Сәлимова кайый. Ауылға 1782 йылда Дыуан улусы башкорттары менән — 25 йылға, 1828 йылда 40 йылға ер биреү килешеүе нигеҙендә Пермь губернаһы Шадринский өйәҙененң Мөслим ауылынан (хәҙерге Силәбе өлкәһе) сыҡкан мишәрҙәр нигеҙ һала. Картала тигеҙлек өстөнән күтәрелгән өс убаһы түбә — Төньяк, Урта һәм Зур Мунсик һүрәтләнгән. Зур тауҙың бейеклеге 417 метр тәшкил итә, Урта — 374 метр, Төньяк — 357 метр.

Әлегә ваҡытта ауылда урта мәктәп, балалар баксаһы, мәсет, фельдшер пункты, почта бүлексәһе, китапхана, магазиндар эшләй. Яңы Мөслим ауылының иҫтәлекле урыны — Фазыл

Фәүзиә Сәлимова

шишмәһе. Ул ауыл ситендә, төп юлдан иң алыс нөктәлә урынлашкан.

Ауылдан бик күп билдәле шәхестәр сыҡкан: совет һәм Рәсәй актеры, театр педагогы, РСФСР-ҙың халыҡ артисты, РСФСР-ҙың, БАССР-ҙың, Татарстандың, Төньяк Осетия — Алаһияның атҡаҙанған сәнғәт эшмәкәре, Рәсәй Федерацияһының дөүләт премияһы һәм БАССР-ҙың Салауат Юлаев исемендәге премия лауреаты Рәфкәт Ибраһимов; яҙыусы Ләна Сазикова (ижади псевдонимы — Изелбикә); Татарстандың атҡаҙанған сәнғәт эшмәкәре, Рәсәй Рәссамдар союзы, "Тамға" ижади төркөмө ағзаһы Рият Мөхәмәтдинов; рәссам, 2006 йылдан Рәсәй Рәссамдар союзы ағзаһы, республика, төбәк, төбәк-ара, бөтә Рәсәй һәм сит ил күргәзмәләрендә катнашыусы Зыялетдин Мөхәмәтдинов.

Ләйсән АБЗАНОВА әҙәрләне.

Раушания Иштуғанова

ПЕДАГОГ ҺӘМ ОСТАЗ ЙЫЛЫ

Безҙең остаздар – төньяк-көнсығышта беренсе

13 октябрҙә Дыуан районының Мәсәғүт ауылында Мәсетле, Дыуан, Кыйғы, Саалауат, Кариҙел райондары педагогтары катнашлығында Педагог һәм остаз йылына һәм Атайсал өсөн җайылы эштәр йылына арналған "Остаз" республика конкурсының зональ этабы үзгә.

Командалар составында милли мәктәптәр директорлары, туған тел буйынса методистар, башкорт теле укытыусылары, башкорт төркөмөндә эшләгән тәрбиәселәр сығыш яһаны.

Һәр команда конкурстка ентәклә әҙерләнгән. "Атайсалға хеҙмәт итәм" команда презентацияһына һәр район үз эшен тәқдим итте. Сиклә ваҡыт эсендә команда имиджын асыу, уның һәр катнашыусыһының профессиональ һәм шәхси потенциалын күрһәтеү конкурсанттарҙан за-

манса караш, ижади фекерләүҙе талап итә.

"Педагогик хазина" тип аталған икенсе турҙа педагогтар үзҙәренең алдыңғы эш

тәжрибәһе менән уртаҡлашты. Был этапта конкурсанттарҙың заманса эш методикаһын пропагандалау остазлығы, уларҙың тамашасыға

йоғонтоһо, кызыкһыныусанлығы иҫәпкә алынды.

Өсөнсө тур – "Этно-квиз" да – командаларға башкорт теле, мәҙәниәте, тари-

хы, укытыу методикаһы менән бәйлә һорауҙар тәқдим ителде.

Мәсетле районы исеменән "Мәсетле остаздары" башкорт теле укытыусылары командалы сығыш яһаны. Шулай итеп, безҙең район данын Миләүшә Фәттәхова (Йонос мәктәбе), Дилә Хәлимова ("Миләш" балалар баксаһы, Оло Ыҡтамаҡ ауылы), Гөлзәминә Гилметдинова (Әбдрәхим мәктәбе), Айгөл Айсина (Башкорт гимназияһы), Зилә Миндубаева (Башкорт гимназияһы), Гөлнәра Абдрахманова (Яңы Яуыш мәктәбе), Илүзә Ғәлимова (Яңы Мәслим мәктәбе), Гөлшат Мырзағолова (Лицей), Гөлнәз Вәликуева (Түбәнге Бобин мәктәбе) күтәрҙе.

Мәсетлеләр конкурс турҙарын лайыҡлы үтеп, беренсе урын яулагы. Улар хәҙер 14 декабрҙә билдәләнгән Башкорт теле көнөндә үтәсәк республика этабына әҙерләнгән.

Нәркәс ХӘЛИУЛЛИНА.

ХӘТӨР

Мәсетле ере языусыһы

27 октябрҙә билдәле журналист Ризван Хажиевтың вафатына 10 йыл тула. Ул 1939 йылдың 30 сентябрендә Һөләймән ауылында тыуған. Ләмәзтамаҡ урта мәктәбендә укыған.

Бала сағында ук Ризван Закирхан улы күңелендә әзәби һүзгә карата һөйөү һәм хөрмәт уяна. Уның төүге языу тәжрибәһе мәктәп стена гәзитендә донъя күрә. Ә фамилияһы менән район гәзите битендә бәләкәй генә мәкәлә басылып сыҡҡас, егеттең шатлығы сикһез була.

1959 йылда Бакал һөнәрселек училищеһын тамамлай, унан һуң паровоз машинисы ярҙамсыһы булып эшләй.

Хәрби хеҙмәттә Минск калаһында, Венгрияла үтә. Ризван Закирхан улы хәрби гәзиттәргә мәкәләләр яза. Хеҙмәтенән һуң тыуған районына кайта, Мәсетле районының "Коммунист" гәзите хеҙмәткәре булып эшләй.

Башкорт дәүләт университетының филология факультетында белем ала. Студент сағында республика журналдарына мәкәләләр, Мәсетле районының билдәле кешеләре тураһында очерктар яза. Кандидатлыҡ диссертацияһын ятлай.

1969 йылда, университетты уңышлы тамамлағандан һуң, Мәләкәс һигез йыллыҡ мәктәбе директоры, район Советы башкарма комитетының мәҙәниәт бүлегә мөдире, район гәзитте мөхәррире урынбаһары булып эшләй.

1974 йылдан – "Совет Башкортостаны" республика гәзитендә үз хәбәрсеһе, ә 1981 йылдан – гәзиттең Өфөләге партия тормошо бүлегә мөдире.

1987 йылдан – БАССР Журналистар союзының яуаплы секретары, ә 1990 йылдан – БАССР Журналистар союзы рәйесе. 1990 йылда Ризван Закирхан улы БАССР-ҙың 12-се саҡырылыш Юғары Советының 226-сы Ләүзә һайлау округынан (Кыйғы районы) халыҡ де-

путаты итеп һайлана, унда 1990 – 1995 йылдарҙа эшләй.

1996 – 1997 йылдарҙа БДУ-ның журналистика кафедралында укыта, башкорт филологияһы һәм журналистика факультеты деканы урынбаһары була. 2001 йылдың октябренән "Ватандаш" журналында баш мөхәррирҙең беренсе урынбаһары булып эшләй.

Ризван Закирхан улы үҙен сағыу журналист, етди прозаик, күренекле ғалим, ғәзәти булмаған йәмәғәт эшмәкәре итеп күрһәтә. Был әүҙемлек уның йәшәүгә ынтылышынан һәм эске ялкынынан килә.

Ғалим-филологтың күп йыллыҡ тикшеренеүҙәр һөҙөмтәһе булып башкорт публицистикаһының үсеш тарихы тураһында кызыклы күҙәтүҙәр һәм факттарға бай "Юлтый – публицист", "Публицистика – хаттарға", "Башкорт әҙәбиәтендә мемуарҙар", "Жанр үсешендә йүнәлештәр" мәкәләләре тора.

Языусы тыуған районы менән бәйләнешен бер қасан да өзмәй. Ғүмеренең һуңғы йылдарын ул атайсалында йәшәй һәм эшләй, үҙен Мәсетле ере патриоты итеп күрһәтә. Уның яңы китаптары донъя күрә: "Кем һин, Сабир Ваһапов?", "Есть такая земля – мечетлинская", "Мечетлинский район Республики Башкортостан. Краткая энциклопедия".

Ризван Закирхан улына "Башкортостан Республикаһының атҡаҙанған мәҙәниәт хеҙмәткәре" тигән юғары исем бирелә. Башкортостан Республикаһының Почет грамотаһы менән бүләкләнә, Шәһит Хөҙәйбирҙин һәм Рәшит Әхтәри исемендәге премиялар лауреаты була. Яҡташтары уға Һөләймән ауылының почетлы гражданы исемен бирә.

Ризван Хажиев 2013 йылда Мәсәғүт ауылында вафат була, Һөләймән ауылы зыяратында ерләнә.

Екатерина ӘМИРОВА
әҙерләне.

Билдәле якташыбыҙдың 110 йыллығына

10 октябрҙә республикабыҙдың күренекле дәүләт эшмәкәре, Башкортостандың социаль-иктисади кеүәтенә һигез һалыусыларҙың береһе, БАССР Юғары Советы Президиумының өсөнсө рәйесе Фәйзрахман Зәғәфурановтың тыууына 110 йыл тулды. Был юғары вазиғала ул 17 йыл эшләй.

Фәйзрахман Зәғәфуран улы 1913 йылдың 10 октябрендә Һөләймән ауылында тыуған. Урта мәктәптә тамамлағандан һуң колхозда эшләй. Артабан укығға теләге зур булғанлыҡтан, Башкорт юғары коммунистик ауыл хужалығы мәктәбенә (Башкомвуз) документтар тапшыра.

Укып сыҡҡас, 1935 – 1937 йылдарҙа шунда ук, Башкомвузда, уҡыта. Һуңынан Стәрлетамакта өлкә сәйәси мәғрифәтселек мәктәбе директоры булып эшләй. 1939 йылда Фәйзрахман Зәғәфуран улы партияға инә, шул ук йылда совет-фин һуғышында политрук була. Күрһәткән батырлығы һәм каһарманлығы өсөн Кызыл Йондоз ордены менән бүләкләнә. Әйтергә кәрәк, ул Мәсетле районынан был юғары наградаға беренсе булып эйә.

1941 йылда Фәйзрахман Зәғәфуранов үз теләге менән фронтка китә. Ауыр яралана, аяғын юғалтып, инвалид булып кайта. Темәс педагогия училищеһы директоры булып эшләй. 1945 йылдан партияның Баймаҡ район комитетында эшмәкәрлеген дауам итә, тизҙән уны район комитетының беренсе секретары итеп һайлайҙар.

1950 йылдан Башкорт АССР-ы Юғары Советы Президиумы рәйесе вазиғалығын биләй. Фәйзрахман

Зәғәфуран улы СССР Юғары Советының өсөнсө – алтынсы саҡырылыштарына, РСФСР Юғары Советының өсөнсө, дүртенсе һәм етенсе саҡырылыштарына, БАССР Юғары Советының өсөнсө – етенсе саҡырылыштарына депутат итеп һайлана. Ул иң мөһим сараларҙа Башкортостан исеменән лайыҡлы сығыш яһай. Партияның 19-сы – 23-сө съезы делегаты була. Был йылдарҙа

республика, һуғыш яраларынан төҙөлөп, йылдам үсешә, һығына һәм төҙөлә, үҙенең иктисади кеүәтен булдыра. Фәйзрахман Зәғәфуран улы үҙенең бөтә энтузиазмын, юғары профессионализмын, тормош тәжрибәһен тыуған Башкортостанға һәм республика халқына бирҙе. Үҙенең Мәсетле районын да онотмай, якташтары менән йыш оһрашып, уларға ярҙам итеп тора.

Ул Мостай Кәрим менән яҡшы таныш була. Шағир уның тураһында үҙенең "Тормош мәлдәре" китабында язып калдырған.

1971 йылда пенсияға киткәнгә тиклем Фәйзрахман Зәғәфуран улы БАССР-ҙың баш дәүләт арбитражы була. Зур қазаныштары өсөн ике Хеҙмәт Кызыл Байраҡ ордены һәм "Почет Билдәһе" ордены менән наградалана.

Якташыбыз Башкортостандың патриоты, изге күңелле һәм һығылы, һәр әңгәмәһенә иғтибарлы, шаян кеше була. Замандаштары уның тәкәббер булмауын иҫкә ала.

1975 йылдың 5 сентябрендә вафат була, Өфөлә ерләнә. 2001 йылдан Һөләймән мәктәбе ауылдың билдәле шәхесе исемен йөрөтә.

Светлана СЕРГЕЕВА
әҙерләне.

ПЕДАГОГ ҺӘМ ОСТАЗ ЙЫЛЫ

Фәнгизә Ғарипова: "Эшемә канатланып барам"

Беренсе укытыусы, класс етәксеһе, түңәрәк етәксеһе. Улардың һәр береһен айырым йылылыҡ менән иҫкә алабыз. Бөгөн район мәктәптәрендә балаларға белем биргән педагогтар ға үз укыусылары өсөн яҡын.

Иҫке Мишәр ауылы кызы Фәнгизә Ғарипова Яңы Яуыш мәктәбен тамамлай, һуңынан Мәсәғүт һөнәрселек училищеһына "Художество-бизәү эштәре башкарыусы" белгеслегә буйынса укырға инә. Артабан Бөгөлмә индустриаль-педагогика техникумында "Хезмәт һәм технология укытыусыһы" һөнәре буйынса белем ала. 2008 йылда "Черчение һәм хезмәт укытыусыһы, рәссам-бизәүсе" һөнәре буйынса Силәбе педагогика университетын тамамлай.

Профессиональ эшмәкәрлеген 1992 йылда Яңы Яуыш мәктәбендә башлай. 1999 йылдан алып 2003 йылға тиклем һызым дәрестәре, һынлы сәнғәт һәм технология укытыусыһы булып

эшләй, 2004 йылдан — ошо ук мәктәптә өстәмә белем биреү педагогы.

Хәҙер педагог етәкселегендә 35-тән ашыу бала "Осталыҡ башланғысында" түңәрәгендә шөгөлләнә. Тәрбиәләнеүселәре район, республика кимәлендәге конкурс-конференция-

ларға ижади һәм проект-тикшеренеү эшмәкәрлегә һөҙөмтәләрен уңышлы күрһәтә, еңеүсе һәм призер була.

— Үҙем белгән яңылыҡтарҙы балаларға өйрәтергә әҙермен. Укыусылардың эштәре сифатлы һәм матур килеп сыҡҡанда, улардың шат күҙҙәрен күреү — кыуаныс, — ти Фәнгизә Таиф кызы.

Укытыусы балаларҙы бизәү-кулланма ижадының төрлө техникаһына өйрәтә: һүрәт төшөрөү, төрлө кул эштәре, макеттар — барыһын да һанап бөтөрөлөк түгел.

Ғаиләләрендә үзенсәлекле йолалар һаҡланғанлыҡтан, балалар кайһы бер эштәргә башкарыу ысулын яҡшы белә. Әгәр укытыусы менән бала араһында ышаныслы мөнәсәбәт төзөлһә, укыусы үз белеме менән уртаҡлаша, һиндәйҙер ижади мәсьәләне хәл итеүең яңы ысулдарын уйлап тапкан орактары ла була.

— Эшкә канатланып барам. Ка-

никулда балалар сәфәрҙә алған тәҫҫораттары, яңылыҡтары һәм ижади эштәре менән уртаҡлаша. Кайһы ваҡыт безгә тәүлек ваҡыты ғына етмәй, сөнки балаларҙы төрлө конкурстарға катнашыуға әҙерләргә кәрәк. Ә улар менән шәхсән эшләү күп ваҡыт һәм көс талап итә. Әйткәндәй, безҙең казаныштар иҫәбендә еңеүҙәр күп.

30 йылдан ашыу һөҙөмтәле хезмәт стажы өсөн Фәнгизә Ғарипова "Башкортостан Республикаһының мәғариф отличнигы" билдәһе менән наградаһы, бер нисә тапҡыр район мәғариф бүлегә һәм хакимиәтте, Мәғариф министрлығының почет грамоталары, рәхмәт хаттары менән билдәләнде.

Өстәмә белем биреү педагогының башкараһы эштәре күп әле, сөнки кулдан яһалған әйберҙәрҙең серен өйрәнергә теләүселәр һәр ваҡыт буласаҡ.

Нурания ӘБДРӘХИМОВА.

Шәп улдары менән данлы еребез

Мәсетле ере һәр заманда ла халкы менән дан тотто. Үз көсөн, һаулығын йәлләмәй, халкы һәм Ватаны хаҡына физик һәм хезмәт иткән кешеләр айырыуса хөрмәткә лайыҡ. Улардың хезмәте абруйлы исемдәр, юғары хөкүмәт наградалары менән билдәләнгән, дөйөм танылыу алалар. Ошондай шәхестәрҙең береһе — 25 октябрьҙә үзенең 86 йәшен билдәләгән Эрнст Хисамов.

Уның менән Башкорт дәүләт педагогика институтында уҡығанда таныштым. Ул биологияны уҡыта ине. Яҡташым булғанлыҡтан, лекцияларына зур теләк менән йөрөнөм.

Эрнст Нурғәли улы — табиб, профессор, биология фәндәре докторы, Европа тәбиғи фәндәр академияһы академигы, Рәсәй тәбиғи фәндәр академияһының мөхбир ағзаһы, Рәсәй тәбиғи фәндәр академияһының эксперт советы ағзаһы, "Хәҙерге заман фән һәм мәғариф проблемалары" үзәк электрон журналының филология секторы, әлеге ваҡытта Башкорт дәүләт медицина университетының патологик физиология кафедралары профессоры вазифаһында эшләй.

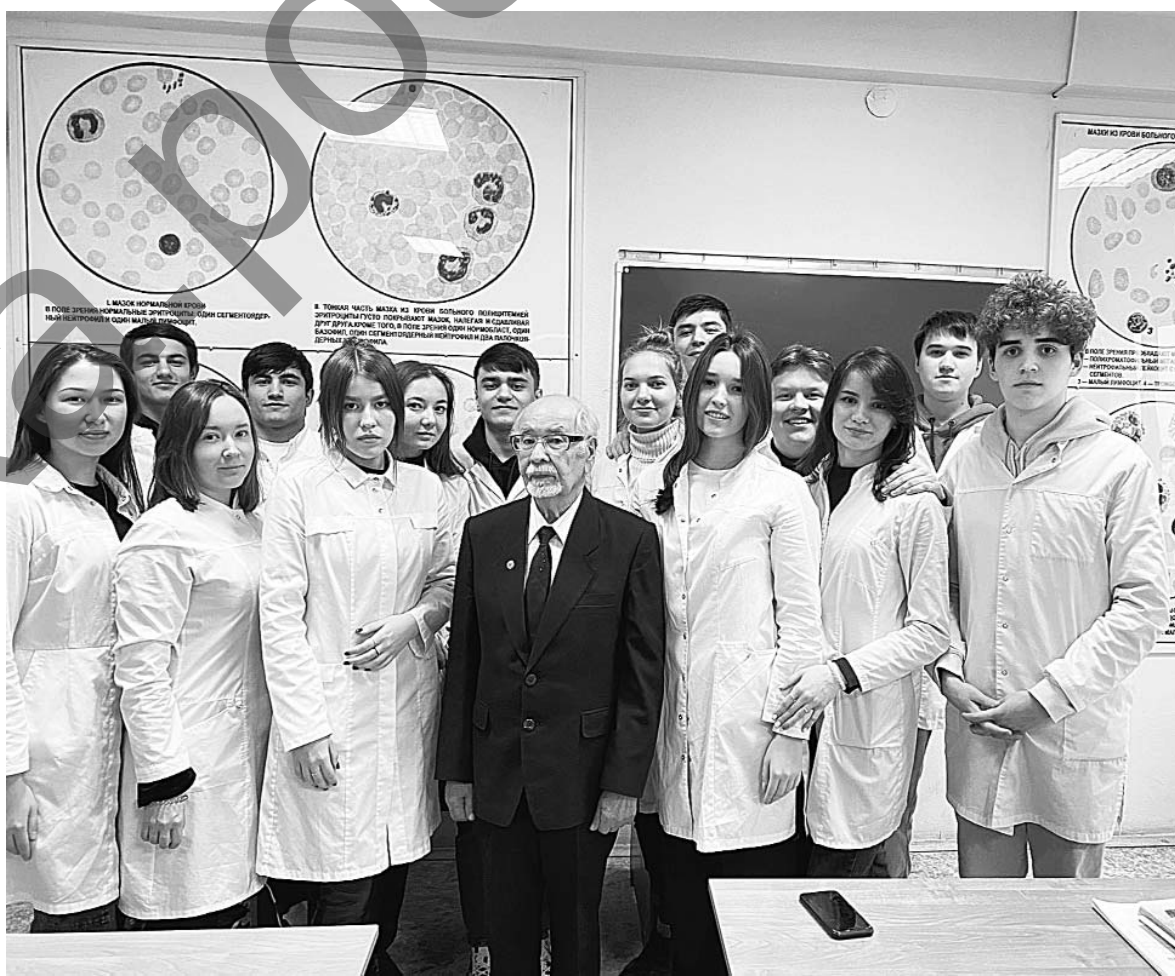
Бөйөк Ватан һуғышы башланғас, Хисамовтар ғаиләһе район үзәгенән тыуған ауылдары Оло Аҡаға күсеп кайта. Унда Эрнст Хисамов Оло Ака

урта дөйөм белем биреү мәктәбен уңышлы тамамлай.

Башкорт дәүләт медицина институтынан һуң өс йыл буйына Якут АССР-ының Олекминск калаһында табиб-невропатолог булып эшләй. 1966 — 1978 йылдарҙа БДМИ-ның гистология кафедралары ассистенты була. Ошо ук осорҙа Мәскәүҙә медицина фәндәре кандидаты исеменә диссертацияны уңышлы яҡлай. 1979 — 2013 йылдарҙа — Башкорт дәүләт педагогика университетында доцент, һуңынан зоология һәм физик тәрбиә биреүҙең медицина-биология нигеҙҙәре кафедралары мөдире. Шулай ук ваҡытта Мәскәү калаһында диссертация яҡлай һәм биология фәндәре докторы исеменә ирешә. 2013 йылдың сентябренән Эрнст Нурғәли улы Башкорт дәүләт медицина университетының патологик физиология кафедраларында профессор булып эшләй.

Уның дәрестәре интерактив ысулдар һәм практик эштәр кулланып заманса кимәлдә уҙғарыла. Лекциялар рус һәм инглиз телдәрендә алып барыла.

Эрнст Хисамовтың хезмәте "Хезмәт һәм белем менән", "Тиндәр араһында беренсе" фәнни ордендары, "Rudolfvirchow", Альфред Нобель мизалдары, Франкфурт китап күргәзмәһе (2016), Париж китап

күргәзмәһе (2016), Лондон китап күргәзмәһе (2017), Мәскәү халыҡ-ара китап күргәзмәһе (2016, 2017) алтын мизалдары менән билдәләнде.

Ул "Башкортостан Республикаһының һәм Рәсәй Федерацияһының мәғариф отличнигы", "Атказанған фән һәм мәғариф эшмәкәре" тигән абруйлы исемдәргә лайыҡ булды. Эрнст Нурғәли улы 396

филми эш, шулай иҫәптән 32 укыу кулланмаһы, 37 монография һәм уйлап табыуға 11 патент авторы.

Профессор ғүмере буйына спорт, гимнастика менән шөгөлләнә, әлеге ваҡытта ла бишәр сакрым йүгерә, гантель менән күнекмәләр яһай, турникта күтәрелә, кул суҡтары өсөн эспандер куллана. Хәрәкәттә — бәрәкәт, тип иҫәпләй ул.

Тормош иптәше менән ике ул тәрбиәләп үстергәндәр һәм уларға юғары белем алырға ярҙам иткәндәр. Балалары, аталары юлынан китеп, табиб һөнәрен һайлаған. Хәҙер Хисамовтардың дүрт ейәне һәм ике ейәнсәре бар, улардың береһе — табиб.

Рәзилә САБИРОВА,
Оло Ака мәктәбенен
биология укытыусыһы.

Йәмле Әй йылғаһы буйында урынлашкан Иске Мишәр ауылында тыуып үскән безҙең иң кәҙерле кешебез — инәйебез, әңкәйебез, кәйнәбез **ФЛОРИДА ШАҒЫЯ кызы ҒӘЛИМОВАНЫ (ЯХИНА)** күркәм 70 йәшлек юбилейы менән ысын күңелдән котлайбыз.

Безҙең кәҙерлебез өс малайҙан һуң дүртенсә кыз бала булып донъяға килгән. Рәхмәт һиңә, инәй! Һин безҙе яҡшы итеп тәрбиәләһән, кеше иттең. Без инде һәр беребез үз тормошобоз менән матур итеп йәшәйбез. Инәй, һинең һәр сәк уңған, ярҙамсыл, көслә рухлы булыуыңа, матурлығыңа һокланабыз, кыуанабыз. Гел шулай қояштай балкып, ихтирамаға лайыҡ булып, бәхеткә-шатлыкка күмелеп, кәҙергә-хөрмәткә төрөнөп озон-озаҡ ғүмер итеүендә, кайғы-хәсрәттәр күрмәй, рәхәтләнеп хаҡлы ялдың һәр көнөнә һөйөнөп, муллыкта, балаларыңдың игелеген күреп йәшәүендә теләй-без.

Котло булһын тыуған көнөң, Озақ йәшә, бул һин бәхетле. Көндөрөң — аяз, тормошоң мул булһын, Фәрештәләр юлдарыңа канат йәйеп торһон. Бәхетең ғүмерле булһын, Ғүмерең бәхетле булһын!

Изге теләктәр менән кыҙарың Гүзәлиә, Филүзә, Мәхлиә, кейәүҙәрең Фәрит, Фидазль, ейәндәрең Айрат, Арслан, ейәнсәрең Фирүзә һәм Санжар.

Иске Мишәр ауылынан кәҙерле туғанһыбыз **ФЛОРИДА ШАҒЫЯ кызы ҒӘЛИМОВАНЫ (ЯХИНА)** ысын күңелдән юбилейы менән котлайбыз.

Кәҙерлебезгә ныҡлы һаулыҡ, шатлык, бәхет, көс-кеүәт теләйбез, туғандарың, яҡындарың, балаларың, ейәндәрең һөйөүҙәре, хәстәрлектәре, хөрмәт һәм игтибарҙары менән һөйөндөрһөн. Өйөң йәмле, йәнле, тик кыуаныслы хәлдәр менән генә тулы булһын. Без һине бик ныҡ яратабыз, хөрмәт итәбеҙ. Кыз туған — ул ышаныслы иң яҡын әхирәт. Ул һине қояш кеүек нурҙарын өлөшөп йылытыусы ла, хәстәрлеге, һөйөүе менән солғап алыусы ла. Рәхмәт һиңә, менән рәхмәт.

Тормош юлың һәр ваҡыт балкып торһон, Яғымлы, шат булһын күңелең. Озон ғүмер, бәхет-шатлык менән, Бер кайғыһың үтһен ғүмерең. Зур бәхеттәр юдаш булһын һиңә, Көндөрөңдә шатлык бизәһән. Сәләмәтлек — ярты бәхет, тип әйтәләр, Ошо бәхет ситләп үтмәһән!

Иң изге теләктәр менән туғандарың Римма, Нурия, Дания, Димария, кейәүең Альфред, туғаның Дамир, килеңең Резеда һәм безҙең балалар.

КОТЛАЙБЫЗ!

Азанғол ауылында йәшәүсә кәҙерле туғанһыбыз **ЮРИС ХӘТМУЛЛА улы ҒӘНИЕВТЫ** юбилейы тыуған көнө менән ысын күңелдән котлайбыз.

Кәҙерле туғанһыбызға эшендә уңыштар, сәләмәтлек, озон ғүмер теләйбез. Килгән ауырлыҡтарға, юғалтыуларға бирешмәй тормош һукмағынан ныҡлы басып атла. Артабан да яҡшы кәйефтә, алсаҡ, изге күңелле, хәстәрлекле атай-олаһтай булып кал.

Сабыр ҙа һин, ябай кешелекле, Кылған эшен бары изгелек. Шатлыҡтарҙа үтһен һинең көндәр, Бәхеттәрең булһын ғүмерлек!

Иң изге теләктәр менән һеңдең Рәзилә, кейәүең Айнур, кустыларың Артур, Адис, Руслан, килеңдәрең Наилә, Гөлһаз, Ләйсән һәм ейән-ейәнсәрҙәр.

Азанғол ауылында йәшәүсә кәҙерле тормош иптәшем, атай-олаһайһыбыз, кейәүебез, езнәбез **ЮРИС ХӘТМУЛЛА улы ҒӘНИЕВТЫ** юбилейы уңайынан ысын күңелдән котлайбыз. Кәҙерле юбиларға яҡты тормош, ныҡлы һаулыҡ, озон ғүмер теләйбез.

Һинең алсаҡлығың, ихласлығың Тартып тора безҙе үҙенә. Бирешмәйсә тормош елдәренә Кыйыу атла ғүмер үренә. Күңелең шат, йөзөң көләс булһын, Бер ҡасан да, һис тә бойокма. Эштәрең уң, һаулығың ныҡ булһын, Бар теләгең ашһын бойомға!

Котлау менән катыны Розалия, улы Юнир, кызы Ильзида, кейәүе Динис, ейәне Ислам, ейәнсәрҙәре Карина, Милена, Ангелина, туғандары Сафура һәм Мизхәт, Рәйсә, Рәзилә һәм Рәйес, Рәйфә һәм Наил, Лариса һәм Илһиз, Рәғизә Ғәниевтар һәм уларҙың балалары.

Хөрмәтле **ЭЛЬЗА СУФИЯН кызы ШАКИРОВАНЫ** күркәм юбилейы менән котлайбыз. Йөрәктәрҙән сыҡкан назлы һүҙҙәр, Күңелдәрҙә булған саф хистәр, Озон ғүмер, яҡты матур тормош — Безҙең һеҙгә әйтер теләктәр. Саф йөрәктән сыҡкан теләктәрҙә Кабул итегеҙ тууған көнөгөҙгә. Бәхет, шатлык, һаулыҡ юдаш булһын, Қояш көлһөн тормош күгендә!

Хөрмәтле **МАРАТ СӘУЕР улы ФИЛМЕТДИНОВТЫ** юбилейы менән котлайбыз.

Күңел күтегез һәр сәк аяз булһын, Ситләп үтһен һағыш-борсоуҙар. Ныҡлы сәләмәтлек юдаш булһын, Унан киммәтлерәк нимә бар. Юлдарығыҙға аҡ бәхеттәр яуһын, Шатлык балкып торһон йөзөгөҙгә. Кайғы-хәсрәт һеҙҙе урап үтһен — Шул теләктәр безҙән үзегеҙгә!

Мәсетле ата-әсәләре менән балалар өсөн шифаханаһы етәкселеге.

Яңы Мөслим ауылында йәшәүсә яратқан катыным, әсәйем **РӘЗИЛӘ УРАЛ кызы НОСРАТОВАНЫ** ысын күңелдән күркәм юбилейы менән котлайбыз.

Кешелекле бит һин, изге йәнле, ярҙамсыл һин дусқа, туғанға. Һинән ғәзиз кеше бармы икән, без бәхетле тик һин буғанға. Һызылып атқан сихри алһыу таңдар килһен һиңә қояш, нур булып. Сәләмәтлек, бәхет юдаш булһын, кыуаныштар килһен урғылып. Котло булһын һинең тыуған көнөң, күзҙәреңдә шатлык һүнмәһән.

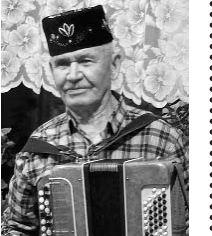
Бөгөнгөләй шат йылмайған йөзөң кайғы сатҡылары күрмәһән. Саф йөрәктән сыҡкан теләктәрҙә кабул итсе тууған көнөңдә. Бәхет, шатлык, һаулыҡ юдаш булһын, қояш көлһөн тормош күгендә! **Иң изге теләктәр менән тормош иптәшең Рәүф һәм кызың Раушания.**

Абдулла ауылынан кәҙерле ирем, атай-олаһайһыбыз **РӘФИС ҒӘЛИМИЙҒАН улы ХАНОВТЫ** ысын күңелдән 75 йәшлек юбилейы менән котлайбыз.

Һинең алдағы көндәрең қояшы, бәхет-шатлык менән тулы, тормошоң тик яҡшы хәбәрҙәргә, ыңғай эмоцияларға бай булһын, ныҡлы сәләмәтлек, именлек теләйбез. Артабан да аҡыллы, ғәзел, тормошто яратқан һәм иң кәҙерле, һөйөклә кеше булып кал.

Котло булһын байрамың, Тыныс булһын күңелең, Шатлык-һөйөнөстәр менән Тулы булһын ғүмерең. Йәмле йылдар, йәмле көндәр Теләйбез ысын йөрәктән. Һис кисекмәй ысынаға ашһын Безҙең күркәм теләктәр!

Иң изге теләктәр менән катыны, балалары, ейәндәре.

КИТАП — БЕЛЕМ ШИШМӘҢЕ

Шағир иштәлегенә әзәби кунакхана

1895 йылдың 3 октябрендә Рәсәйҙә XX быуаттың күрәнекле, билдәле һәм яраткан шағирҙарының береһе Сергей Александрович Есенин тыуған.

Райондың үзәк китапханаһында лицей укыусылары менән шағирҙың тығуығына 128 йыл тулыуға арналған әзәби кунакхана уҙы.

Сарала катнашыусылар шағирҙың тормошонан уның ғәжәп яҙмышы тураһында күп кызыклы нәмәләр белде. Сара барышында катнашыусылар үткәндәргә қараш ташланы, шағирҙың шиғырҙарына язылған романстар һәм бөтәһе лә яратқан билдәле “Береҙә”, “Отговорила роща золотая”, “Нивы сжаты, рощи голы”, “Песнь о собаке”, “Шаганэ ты моя, Шаганэ”, “Не жалею, не зову, не плачу” шиғырҙары яңғыраны. Сара презентация менән озатылып барзы, укыусылар игтибарына китап күргәзмәһе тәкдим ителде.

БЕЛЕШМӘ.

Сергей Есениндың бала

сағы бәхетһеҙ була: шағирҙың әсәһе Татьяна Федоровна үз ихтыяры менән кейәүгә сыҡмай, улы тыуғас та уның менән бергә ата-әсәһенә күсеп қайта. Күпмелер вақыттан һуң ул Рязань қалаһына эшкә китә, ә бәләкәй Сәрежа олатаһы менән өләсәһе қарамағында қала. Сергей Александровичтың олатаһы сиркәү китаптарын яҡшы белә, ә өләсәһе бик күп урыс халыҡ тамаҡтары, йырҙарын башқара, әкиәттәрен һөйләй һәм, шағир үзе һуңынан һөйләүенсә, тап өләсәһе уны тәүге шиғырҙарын яҙырға этәргес дәрт бирә.

1904 йылда Сергей Александровичты Константиновка земство училищеһына укырға бирәләр. Бер нисә йылдан ул сиркәү-укытыусылар мәктәбенә укырға инә. 1912 йылда Мәскәүгә аҡса эшләргә китә һәм И. Д. Сытин типографияһына корректор ярҙамсыһы булып урынлаша.

Типографияла эшләү йәш

шағирға бик күп китаптар укырға, Суриков әзәби-музыка түңәрәге ағзаһы булырға мөмкинлек бирә. 1913 йылда Сергей Есенин Шанявский исемендәге Мәскәү қала халыҡ университетының тарих-филология факультетына укырға инә. 1914 йылда ул укыуын һәм эшен ташлап, бөтә вақытын шиғриәткә бирә.

1914 йылда “Мирок” балалар журналында шағирҙың тәүге тапкыр шиғырҙары басылып сыға. Шул ук йылда уның улы Юрий тыуа (1937 йылда атып үлтерелә).

1915 йылда Сергей Есенин Петроградқа күсеп килә, унда уның ижады менән күп кенә азыусылар һәм шағирҙар таныша. Был вақытта үҙенең билдәлекле килтергән беренсе “Радуница” шиғырҙар йыйынтығын сығара.

1925 йылдың 28 декабрендә қаршы төндә Сергей Александрович Есенин билдәһеҙ шарттарҙа һәләк була.

Екатерина ӘМИРОВА.

Информационное сообщение

Администрация сельского поселения Новояушевский сельсовет муниципального района Мечетлинский район Республики Башкортостан в соответствии со ст. 12.1 Федерального закона РФ от 24.07.2002 г. №101 — ФЗ «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения», в целях оформления права муниципальной собственности на земельные доли, опубликовывает список собственников земельных долей в составе земельных участков земель с/х назначения, которые могут быть признаны не востребовавшими.

Список собственников земельных долей в составе земельных участков из земель с/х назначения с кадастровыми номерами 02:38:000000104, 02:38:000000105, расположенных в границах СП Новояушевского сельсовета МР Мечетлинского района РБ, представленного на праве общей собственности постановлением Администрации МР Мечетлинского района РБ от 24.05.2007 г. №323, которые могут быть признаны не востребовавшими:

Хисматуллин Рафай Шафикович, Давлетбаева Лира Ахметовна, Байтуллин Фаниль Иштанович, Муллабаев Юсупьян Жиганурович, Багаманов Зуфар Закиевич, Гибадуллина Венера Сарваровна, Абдрахманова Насима Барыевна, Вахитова Фануза Габуляновна, Гайфуллина Гульнур Ишбулдыевна, Галайнов Роберт Фарвазович, Абдрахманов Динар Октябрисович, Абдрахманов Идрис Галимьянович, Абдрахманова Айгуль Маратовна, Шарипова Миндигуль Хабибовна, Галиуллин Марат Ишбулдыевич, Багаманова Гильминур Жигануровна, Шарипова Зульфия Октябрисовна, Шарипов Абзал Муфазалович, Камалов Булат Вараевич, Муфазалов Мухаметхан Мурзакамалович, Нуриев Дамир Гафурович, Юсупова Гузель Варисовна, Калимуллина Аниса Ахатовна, Динава Зульфия Ахатовна, Яхина Сауия Аухадиевна, Сарваров Рашид Сарварович, Юсупова Роза Зияфетдиновна, Яхина Манзума Юсуповна, Хакимов Халил Альгафович.

Размеры каждой из указанных земельных долей определены в гектарах и составляют по 6,5 га каждая.

Лица, считающие, что они или принадлежащие им земельные доли необоснованно включены в список не востребовавшихся земельных долей, вправе предоставить в течение трех месяцев с момента опубликования списков в письменной форме возражение в администрацию сельского поселения по месту расположения земельного участка, находящегося в общей долевой собственности, и объявить об этом на общем собрании участников в общей долевой собственности, что является основанием для исключения указанных лиц или земельных долей из списка не востребовавшихся земельных долей.

Администрация сельского поселения по истечении трех месяцев организует собрание граждан — участников общей долевой собственности на земельные участки из земель с/х назначения и утверждает данные списки на общем собрании участников общей долевой собственности.

Информационное сообщение

Администрация сельского поселения Юнусовский сельсовет муниципального района Мечетлинский район Республики Башкортостан, в соответствии с пп. 15 п. 2 ст. 39.6, пп. 1 п. 1 ст. 39.18 Земельного кодекса Российской Федерации информирует о предоставлении в аренду земельного участка с кадастровым номером 02:38:120502:179, из земель сельскохозяйственного назначения, разрешенное использование: животноводство, общей площадью 940600 кв.м. Почтовый адрес (местоположение): Республика Башкортостан, Мечетлинский р-н, д. Юнусово, вблизи д. Юнусово. Заявления от граждан и крестьянских (фермерских) хозяйств о намерении участвовать в аукционе на право заключения договора аренды земельного участка и лиц, чьи интересы могут быть затронуты при предоставлении указанного земельного участка в аренду, принимаются в течение тридцати дней со дня опубликования и размещения данного извещения по адресу: РБ, Мечетлинский район, д. Юнусово, ул. Хаерзаманова, д. 1, в рабочее время с 09.00 до 17.00 часов (перерыв с 13.00 до 14.00 часов). Способ подачи заявлений: лично на бумажном носителе, электронной почтой по адресу: yunusovo-ss@mail.ru, почтовой связью по адресу: 452563, Республика Башкортостан, Мечетлинский район, д. Юнусово, ул. Хаерзаманова, д. 1, в установленном законом порядке. Ознакомиться с необходимой информацией можно в рабочие дни с 09.00 до 17.00 часов. Телефон для справок: 8 (34770) 2-86-37.